کوتاه‌تر از گزارش

پروتکلی برای مراسم احیا

لیلا شوقی

جامعه

دو روز پیش رهبر معظم انقلاب در نشست تصویری با اعضای کمیته مبارزه با کرونا به موفقیت‌های کشور در مقابله با کرونا پرداختند. ایشان اشاره‌ای نیز به برگزاری مراسم شب‌های قدر داشتند. رهبر انقلاب در همین نشست هم از ستاد ملی مبارزه با کرونا خواستند درباره برگزاری مراسم احیا، از نظر کارشناسان و متخصصان استفاده کنند. پس از آن بود که سعید نمکی، وزیر بهداشت و درمان اعلام کرد راهکار مناسبی برای حضور در مساجد در شب‌های قدر پیدا کرده است تا در روزهای کرونایی، در مساجد باز باشد.

نمکی در توییتی اعلام کرده است: «پس از توصیه مقام معظم رهبری مبنی بر یافتن راهی برای بازگشایی مساجد به روی مومنین مشتاق با رعایت دستورالعمل‌های محکم در شب‌های قدر، تشکیل جلسه دادیم و خوشبختانه به راهکار مناسبی رسیدیم.»

پیش از این اما، جلسه‌ای با حضور نمکی، معاونانش، حجت‌الاسلام والمسلمین سید ناصرالدین‌نوری‌زاده، رئیس مرکز رسیدگی به امور مساجد و سردار حسین ذوالفقاری، معاون امنیتی و انتظامی وزارت کشور برگزار شد. در همین جلسه هم پروتکل‌های بهداشتی برای برگزاری مراسم احیا تعیین و تدوین شده است.

رعایت حداقل فاصله

درست است که در ماه مهمانی خدا قرار داریم و در برخی شهرهای، مساجد بازگشایی و مراسم نماز جمعه هم برگزار می‌شود، اما در مساجد هنوز در بسیاری از مناطق بسته است. پیش از این اما در شب‌های قدر هم قرار بر این بود مساجد باز شود. به خاطر همین است که معاونت بهداشتی وزارت بهداشت پروتکل‌های برگزاری مراسم در مساجد را تنظیم کرد. براساس پروتکل، مساجد برای بازگشایی باید اعلام آمادگی کنند و هر کدام از خدام مساجد هم باید آزمایش دهند. به‌جز این اما، توجه به پروتکل‌های بهداشتی، رعایت فاصله‌گذاری، استفاده از وسایل شخصی دعا و عبادت، مانند مهر، تسبیح و کتاب‌های دعا، ضروری اعلام شده است؛ همچنین، قبل و بعد از برگزاری مراسم، مکان برگزاری باید ضدعفونی شود. با این همه، ایرج حریرچی معاون کل وزیر بهداشت گفته: در شب‌های قدر امسال این توفیق را نخواهیم داشت که مثل سال‌های قبل به دلیل کثرت مراجعه‌کنندگان، در مساجد جای سوزن انداختن نباشد. مسوولیت به روحانیون، هیات‌های امنای مساجد و مردم داده خواهد شد تا پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کنند. علیرضا رئیسی، معاون بهداشت وزارت بهداشت نیز از برگزاری مراسم احیا با یک چهارم ظرفیت گفت. او ادامه داد: حداقل فاصله از طرفین و پشت سر و جلوی هر فرد، حداقل یک متر باشد. در عین حال استفاده از ماسک، دستکش، مهر و قرآن شخصی توصیه می‌شود.

دعای حضوری و مجازی

حجت‌الاسلام والمسلمین سید ناصر میرمحمدیان، معاون فرهنگی سازمان تبلیغات اسلامی نیز اعلام کرده است مساجد در ایام کرونا تعطیل نیستند. او البته توضیح داده است: با توجه به بحران کرونا، برنامه‌های معنوی مساجد کاهش می‌یابد، اما بخشی از برنامه‌های مساجد از طریق فضای مجازی و بخشی هم به صورت محله‌ای انجام می‌شود. میرمحمدیان با اشاره به برخی از شهرها که جزو شهرهای کم‌خطرند، اعلام کرده است برنامه‌های لیالی قدر، در این مساجد برگزار خواهد شد و بنا به نظر ستاد ملی کرونا نیز برگزاری مراسم در فضاهای باز مانند پارک‌ها و بلوارها بلامانع اعلام شده است. او البته به برگزاری مراسم در مساجد محله‌ها هم اشاره و گفته است: با توجه به این که این مساجد جمعیت زیادی ندارند که فاصله‌گذاری اجتماعی را به هم بزنند و همچنین به دلیل داشتن سقف بلند هوا جریان بهتری دارد، لذا مقرر شده است با رعایت ضوابط پروتکل‌های بهداشتی، برنامه‌های لیالی قدر نیز در این مساجد برگزار شود. به گفته میرمحمدیان بعضی از هیات‌های بزرگ برنامه‌های ویژه‌ای مناسب این ایام در فضاهای باز خواهند داشت که با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار می‌شود. در شب‌های قدر، تمام وسایل بهداشتی و مواد ضدعفونی‌کننده برای مومنان در مساجد آماده شده است.

۱۰ میلیون یورو برای احیای تالاب هامون اختصاص یافت

وحید پورمردان، مدیرکل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان از اختصاص ده میلیون یورو توسط سازمان ملل و اتحادیه اروپا برای اجرای پروژه «ارتقای مدیریت جامع منابع طبیعی برای احیای اکوسیستم تالاب و حمایت از معیشت‌های جایگزین جوامع محلی» در حوضه آبریز تالاب‌های بین‌المللی هامون خبر داد و گفت: تیمی متشکل از مدیر طرح ملی حفاظت از تالاب‌های ایران و نماینده برنامه عمران سازمان ملل متحد به منظور بازدید شرایط تالاب بین‌المللی هامون و امکان سنجی تدوین طرح پیشنهادی برای جذب منابع مالی از اتحادیه اروپا و سازمان ملل به منظور توانمندسازی اقتصادی جامعه محلی و حفاظت محیط زیست و احیای این تالاب در سال گذشته از منطقه بازدید کردند. وی افزود: تالاب هامون وسعتی بالغ بر ۵۷۰۰ کیلومتر مربع دارد که حدود ۳۸۰۰ کیلومتر مربع آن در خاک ایران است و حوضه آبریز آن در خاک افغانستان قرار دارد و در دو دهه گذشته ورود کم آب به این تالاب و خشکسالی‌های طولانی پدیده گرد و غبار را در منطقه تشدید کرده است. /ایرنا

با توجه به ضعف‌های برنامه «شاد» و اینکه بسیاری از خانواده‌ها برای آموزش مجازی فرزندانشان به مشکل برخورده‌اند برخی کارشناسان نسبت به عواقب برگزاری آنلاین امتحانات هشدار می‌دهند

عکس: فارس

برخی سودجویان برای امتحانات آنلاین دانش‌آموزان نقشه کشیده‌اند

تقلب آنلاین

مریم خباز

جامعه

کرونا اگر برای خیلی‌ها آب نداشت، برای عده‌ای نان داشت، برای همان‌هایی که یك وقتی لو رفت برای رسیدن به کلاس‌های خصوصی‌شان آمبولانس خصوصی اجاره می‌کنند و درخطوط ویژه شهر با سرعت تمام می‌تازند، برای آنهایی که یاد گرفته‌اند در دل هر بحران، فرصتی هست و هر سختی می‌تواند بوی پول بدهد.

با این که اینها چندان رو بازی نمی‌کنند پیدا کردنشان زیاد سخت نیست. باید به آموزشگاه‌ها زنگ زد و دنبال معلمان خصوصی گشت، باید در دل سایت‌های اینترنتی دنبال آگهی‌های پرطمطراق و مدعی بهترین تدریس‌های کنکور بود یا به دوستان و آشنایان وصل شد و شماره گرفت. از هرکدام از این راه‌ها که برویم به عده‌ای می‌رسیم که کرونا رونقی به کسب و کارشان زده و آزمون‌های آنلاین و غیرحضوری مدارس، راهی جلوی پایشان باز کرده تا مرتکب تقلبی پولساز شوند.

ماجرا ساده است، مدارس تعطیل است و خبری از امتحانات میان ترم و پایان ترم همیشگی نیست، هر چه هست گوشی‌های هوشمند و تبلت و لپ‌تاپ است و یك معلم مدرسه آن سوی خط و چند سؤال امتحانی که در فضای ولنگار و بی‌صاحب مجازی به دست دانش‌آموزان می‌رسد و آن وقت آنهایی که بیشتر پول دارند، آنهایی که دلشان بالاترین نمره‌ها را می‌خواهد و آنهایی که در دوره طولانی تعطیلات به جای درس خواندن و تمرین کردن، روزها را با بیکاری و تنبلی به هم دوخته‌اند، کنار دست دبیران و مدرسانی می‌نشینند که به جای آنها به سؤالات امتحانی پاسخ می‌دهند.

از چند هزار تا چند میلیون تومان

برای کشف جزئیات این تقلب بزرگ با افراد مختلفی حرف زدیم و جملات عجیب و غریبی شنیدیم، از شکل‌های مختلف آزمون دادن افراد به جای بچه‌ها سر درآوردیم و با نرخ‌های متفاوتی روبه‌رو شدیم، پی در پی حتی آه کشیدیم و افسوس خوردیم، ولی آخرش به این نتیجه رسیدیم که همین است که هست.

مردی با صدای دورگه از پشت تلفن عرض ارادت می‌کند و وقتی می‌فهمد برای پسری ۱۷ ساله که درس فیزیکش ضعیف است و روز امتحان می‌خواهد دبیر باتجربه‌ای کنار دستش باشد دنبال معلم همراه می‌گردیم، چند سرفه می‌کند و با صدای مطمئن و صاف شده می‌گوید برای هر امتحان ۴۰۰ هزار تومان می‌گیرند و بهترین دبیر را می‌فرستند.

گوشی حالا دست یك خانم با سر و زبان است در آموزشگاهی دیگر و ما همچنان دنبال معلم فیزیك برای دانش‌آموز کلاس یازدهمی که می‌خواهد روز امتحان پایان ترمش در اواسط خرداد این دبیر کنارش بنشیند و با هم سؤالات را حل کنند.

زن با چرب‌زبانی قربان صدقه می‌رود و می‌گوید: «فدایت شوم! الان دیگر کسی دنبال آموزش نیست و همه امتحان‌ها دارد این‌طوری می‌شود و چون سرمان شلوغ است باید دبیر را رزرو کنی.» دبیران مد نظر او دو مدرس کلاس‌های کنکورند، که به محض واریز ۲۰۰ هزار تومان به کارتشان گوشه‌ای از تقویم کاری‌شان یادداشت می‌کنند که فلان روز باید به جای کدام دانش‌آموز امتحان بدهند.

گوشی تلفن را زنی حوالی میدان ولیعصر تهران برمی‌دارد که باحوصله است و درباره جزئیات حضور معلمان همراه در روز امتحان که حق پایشان برای هر درس ۱۳۰ هزار تومان است، توضیح می‌دهد.

مبنای اطلاعات او امتحانات میان ترمی است که همین چند روز پیش به صورت آنلاین در چند مدرسه برگزار شد. او می‌گوید حق انتخاب با شماست که از سؤالات امتحانی در فضای مجازی عکس بگیرید و آن را برای دبیر مورد نظر ارسال کنید و او هم جواب سؤال‌ها را بنویسد و به دستتان برساند یا این که بنشیند و امتحان دادن بچه را تماشا کند و هرجا داشت غلط می‌نوشت جواب درست را یادش بیندازد یا این که هر وقت دانش‌آموز جواب همه سؤالات را یادداشت کرد او ورقه را تصحیح کند و آن وقت برای معلم مدرسه ارسال کند.

هرچه کلاس دبیر و مدرس بالاتر، دستمزد هم بالاتر. ما حین پیگیری‌هایمان حتی به دستمزدهای ۷۰، ۸۰ هزار تومان هم برخوردیم که البته مربوط بود به کمك‌گیری خانواده‌های متوسط رو به پایین در مناطق ضعیف‌نشین از افرادی بی‌اسم و رسم

زن می‌گوید اما چون زمان امتحان محدود است این معلمان مثلا کمکی، خودشان تند تند جواب سؤالات را می‌دهند و برای این که ردی از آنها باقی نماند و همه چیز طبیعی به نظر برسد و معلم مدرسه شك نکند چند تایی غلط ریز هم چاشنی کار می‌کنند. حالا یك معلم آن سوی خط تلفن است، از آن دبیران معروف ریاضی در یکی از مدارس خاص تهران که دفتر کارش در شمال شهر جایی لاکچری است. او هر دانش‌آموزی را که بخواهد به جایش امتحان بدهد یا سرجلسه آزمون آنلاین غلط‌هایش را بگیرد به دفتر کارش دعوت می‌کند، آن هم به خاطر کرونا و رعایت فاصله اجتماعی که در دفتر کار بزرگش میسر است.

دستمزد این معلم نجومی است؛ برای جواب دادن به چند سؤال امتحانی چه میان ترم و چه پایان ترم، سه میلیون تومان ناقابل.

تقلب‌های رایگان

میان دستمزدهایی که ما ردشان را زدیم البته بی‌شمار عدد هست که ربط مستقیمی با شأن و شئونات دبیر مورد نظر دارد؛ هرچه کلاس دبیر و مدرس بالاتر، دستمزد هم بالاتر. ما حین پیگیری‌هایمان حتی به دستمزدهای ۷۰، ۸۰ هزار تومانی هم برخوردیم که البته مربوط بود به کمك گیری خانواده‌های متوسط رو به پایین در مناطق ضعیف نشین از افرادی بی‌اسم و رسم.

در کنار این جماعت که پول می‌گیرند و در روزگار جاافتادگی، به جای دانش‌آموزان کم سن و سال امتحان می‌دهند و بر آتش تقلب می‌دمند، عده‌ای نیز هستند که رایگان کار می‌کنند.

این افراد، تحصیلکرده‌های دانشگاهی بعضا با سابقه تدریس در مدارس‌اند که چون مورد اعتماد و رجوع برخی خانواده‌ها هستند در روزهای گذشته بارها و بارها به جای فرزندان دوستان، آشنایان و همکارانشان امتحان داده‌اند.

یکی از این افراد که کارشناس ارشد ادبیات است به ما می‌گوید تا دلمان بخواهد این روزها به سؤالات امتحانی پاسخ داده و در اسرع وقت به دست خانواده‌ها رسانده است، سؤالاتی که فقط برای راه‌افتادن کار دوستان و بی‌چشمداشت پاسخ داده‌اند.

خانواده‌ها هم دست دارند

در طول ماجرای تماس با کسانی که پول می‌گیرند و به جای بچه‌ها امتحان می‌دهند تا وقتی که این تماس تبدیل به حضور فیزیکی دبیران و مدرسان در خانه مشتری‌ها می‌شود یك گروه نقش فعال دارد و اصلا می‌شود گفت بخش بزرگی از این ماجرا زیر سر آنهاست.

خانواده‌ها مقصرند، آنها با آموزشگاه‌های مختلف تماس می‌گیرند و دستمزد افراد را می‌پردازند و در همه لحظاتی که سؤالات امتحانی دارد توسط شخصی به غیر از فرزندشان پاسخ داده می‌شود نظاره‌گرند. حتی وقتی پای تقلب‌های رایگان در میان است این والدین هستند که دبیر آشنا و آدم باسواد پیدا می‌کنند و ریش گرو می‌گذارند تا آزمونی را که دانش‌آموز باید از عهده‌اش بربیاید دیگران از روی رفاقت یا رودربایستی انجام دهند.

پدر یکی از دانش‌آموزان کلاس هفتمی تهران که خودش به این روش متوسل شده به ما می‌گوید چند روز پیش که مدرسه، آزمون میان ترم را به شکل فتوکپی در فضای مجازی قرار داد و معلم نیم ساعت برایش وقت تعیین کرد، پاسخ سؤالات درس ادبیات را از یك دوست ادبیات‌دان پرسیدم و پاسخ سؤالات درس عربی را در اینترنت سرچ کردم. او گرچه می‌داند کار خوبی نکرده و برخلاف ظاهر ماجرا، به نفع فرزندش کار نکرده، ولی می‌گوید وقتی مدرسه و آموزش و سال تحصیلی و امتحان همه چیز روی هواست چرا باید منتظر بمانم و ببینم نمره فرزندم کم می‌شود.

حتما خیلی‌ها در این شهر و این کشور این‌گونه فکر می‌کنند؛ بی‌علت نیست که سر دبیران و معلمان خصوصی و مدرسان کنکوری که در این وادی افتاده‌اند حسابی شلوغ است و برای ماهی گرفتن از آب گل‌آلود آزمون‌های آنلاین مدارس نوبت می‌دهند و جا رزرو می‌کنند.

خسرو ساکی: شرایط برگزاری امتحان مجازی در ایران فراهم نیست مگر در مدارس مناطق اعیان‌نشین که همه دانش‌آموزان به گوشی هوشمند و لپ‌تاپ و تبلت دسترسی دارند و می‌توانند به صورت همزمان و آنلاین امتحان بدهند

ربطی به ما ندارد

دانش‌آموزان دوره ابتدایی از وقتی نظام ۳ - ۳ - ۶ در کشور مستقر شد امتحان به معنی متداول ندارند و نمره عددی نیز نمی‌گیرند، چون ارزشیابی سطح علمی آنها توصیفی است.

بعد از هیاهوی کرونا در کشور و تعطیل شدن مدارس، امتحان نهایی کلاس ششمی‌ها نیز لغو شد و قرار شد همه پایه‌های ششگانه مقطع ابتدایی به صورت توصیفی سنجش شوند که ملاك این سنجش نیز نظر معلم، ارزشیابی در طول سال تحصیلی، آموزش‌های تلویزیونی و مجازی و میزان همراهی دانش‌آموزان با این آموزش‌هاست.

بماند که در دوره ابتدایی نیز پیگیری‌های ما نشان می‌دهد آزمون‌هایی که معلمان برای دروس مختلف از طریق فضای مجازی می‌گیرند فرصتی شده است برای عده‌ای تا دور از چشم معلم کتاب باز و جواب سؤالات را رونویسی کنند، ولی به هرحال حذف نمره از دوره ابتدایی انگیزه‌ها برای آن تقلب بزرگ را از بین برده است.

در دوره متوسطه به‌خصوص متوسطه دوم و تا حدی پایه نهم در متوسطه اول که سال هدایت تحصیلی و انتخاب رشته بچه‌هاست، اما موضوع فرق می‌کند. البته کلاس دوازدهمی‌ها امسال با وجود کرونا به صورت حضوری در جلسه امتحان نهایی حاضر می‌شوند و نمی‌توانند ازخدمات متقلبانه استفاده کنند، ولی به غیر از اینها از پایه هفتم گرفته تا یازدهم که همگی به نمره نیاز دارند، اگر تا به حال آلوده نشده باشند این پدیده نوظهور در کمین‌شان است.

برای دانستن واکنش وزارت آموزش و پرورش به ماجرا، به این که آیا خبر دارند که آزمون‌های آنلاین بستری برای پاکج گذاشتن دانش‌آموزان و خانواده‌ها و راهی برای کسب درآمد عده‌ای شده است و آیا قبول دارند آموزشی که نامش را آنلاین گذاشته‌اند در زمان برگزاری امتحان ناکارآمد است و در این فضای بدون نظارت می‌شود به شکل‌های مختلف کجروی داشت، با معاون متوسطه وزیر تماس گرفتیم که گفت‌وگو با او میسر نشد. حتی روابط عمومی این معاونت اصل سوژه جام‌جم را زیر سؤال برد و ضمن تکذیب ضمنی همه اتفاقات زیرپوستی که ما راوی‌اش شده‌ایم، گفت که متولی اجرا و نظارت بر آزمون‌های آنلاین مدارس، مرکز سنجش آموزش و پرورش است، نه معاونت متوسطه.

در تماس با خسرو ساکی، رئیس این مرکز اما شنیدیم که مسؤول پاسخگویی، معاون متوسطه وزیر است نه او! ساکی درحالی که توضیح می‌داد مرکز تحت امرش فقط متولی برگزاری امتحانات نهایی پایه دوازدهم، پیش‌دانشگاهی، بزرگسالان و داوطلبان آزاد و آزمون‌های ملی نمونه دولتی و تیزهوشان و المپیادهاست به ما گفت که به اعتقاد او شرایط برگزاری امتحان مجازی در ایران فراهم نیست مگر در مدارس مناطق اعیان‌نشین که همه دانش‌آموزان به گوشی هوشمند و لپ‌تاپ و تبلت دسترسی دارند و می‌توانند به صورت همزمان و آنلاین امتحان بدهند. این توضیحات که در واقع تاییدی است برهمه نقص‌های برگزاری آزمون‌های به ظاهر آنلاینی که اکنون در مدارس مختلف در حال برگزاری است، در عین حال تاییدی نیز است بر وجود نوعی بلاتکلیفی در آموزش و پرورش، طوری که حتی در بخش ساده کار که تقسیم وظایف است اتفاق نظر وجود ندارد، چه برسد به نظارت بر نحوه آزمون‌گیری‌ها. شاید یك جمله وزیر است که خیال‌ها را در وزارتخانه آسوده کرده و وضع را به اینجا کشانده، این که به زعم او یادگیری مهم است، نه آزمون و ارزشیابی.

جامعه+

بی‌خیال امتحانات شویم!

محمد الهی، کارشناس آموزشی

از وقتی شیوع کرونا مدارس کشور را تعطیل کرد، اضطراب سنگینی بر معلمان، دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان وارد شد، زیرا هر کدام از این گروه‌ها به نوعی در بلاتکلیفی عمیقی فرو رفتند. یعنی از سویی، معلم‌ها با توجه به سطح پایین دسترسی بسیاری از دانش‌آموزان به فضای مجازی، نمی‌دانستند چطور باید درس بدهند و از سویی دیگر نیز اولیای دانش‌آموزان به طور تمام وقت درگیر مسائل درسی فرزندان خود شدند و خود دانش‌آموزان هم در این شرایط مطالب درسی را به‌خوبی یاد نگرفتند.

اکنون هم که به فصل امتحانات نزدیک می‌شویم، اضطراب و سردرگمی دانش‌آموزان، والدین آنها و اولیای مدارس بیشتر شده است، چراکه هنوز هیچ‌کس نمی‌داند قرار است این امتحانات به چه صورتی برگزار شود. بنابراین در چنین شرایطی بهتر است هرچه زودتر این سال تحصیلی با اعلام عمومی آموزش و پرورش تمام شود و همه دانش‌آموزان نیز بدون اعلام نمره به سال تحصیلی بعدی راه پیدا کنند. ضرر این کار هرچه باشد، از آسیب اضطرابی که در سه ماه گذشته بر اولیای مدارس، دانش‌آموزان و والدین آنها وارد شده است، بیشتر نیست.

از سویی دیگر، پر واضح است اصولا امکان برگزاری امتحانات به صورت مجازی در همه مدارس وجود ندارد؛ چراکه براساس آمارهای خود آموزش و پرورش هنوز سه میلیون نفر از دانش‌آموزان به «شاد» نپیوسته‌اند. بنابراین وقتی با چنین زیرساخت‌های مجازی ضعیفی در سطح کشور مواجه هستیم، چطور می‌خواهیم از همه دانش‌آموزان آزمون‌های مجازی بگیریم.

همچنین با توجه به این که شیوع کرونا همچنان ادامه دارد، دیگر آموزش و پرورش به هیچ وجه نمی‌تواند در این سال تحصیلی مدارس را باز کند؛ چراکه دیگر خیلی از والدین راضی نیستند فرزندان خود را حتی برای امتحان دادن به مدرسه بفرستند. بنابراین مسوولان آموزش و پرورش بهتر است هرچه زودتر بی‌خیال ادامه این سال تحصیلی شوند و از هیچ کسی امتحان نگیرند.